

Ярдымджы сёз чешитлери. Багълайыджылар

10 сыныф

Ярдымджы сёз чешитлери

Там маналы мустакъиль сёзлер арасындаки грамматик мунасебетлерни я да оларгъа къошулгъан модаль маналарны ифаделемек ичюн хызмет эткен ве айры алда бир де бир джумле азасы вазифесинде кельмеген сёзлерге **ярдымджы сёзлер дейлер:** багълайыджылар, мунасебетчилер, дереджеликлер.

Багълайыджылар

Джумле азаларына ве джумлелерни бир-бирине багъламакъ ичюн хызмет эткен ярдымджы сёзлер. Багълайыджылар грамматик мана ве джумледеки вазифесине коре эки чешитте олалар: **тизме багълайыджылар** ве **табили багълайыджылар**.

Багълайыджылар

Тизме багълайыджылар

Джумле сойдаш азаларыны ве тизме джумленинъ къысымларыны багълайлар:

1. Къошувджы багълайыджылар (*ве, эм, эм де, де*).
2. Къаршы багълайыджылар (*амма, лякин, исе*).
3. Айырыджы багълайыджылар (*я ..., я ...; я ..., я да ...; къя ..., къя*

Табили багълайыджылар

Табили джумленинъ къысымларыны багълайлар:

1. Себеп багъл. (***чюнки***).
2. Нетидже багъл. (***онынъ ичюн***).
3. Шарт багъл. (***эгер***).
4. Изалав багъл. (***ки***).

Мешгъулиет 232.

Берильген джумлелерден багъл.
кочюрп язынъыз ве талиль этинъиз.

1. Тизме я да табили багъл.
2. Къулланув джеэттен чешити.
3. Джумле азаларыны я да муреккеп
джумленинъ къысымларыны
багълагъаны.

Пекитюв

Мешгъ. 233, 234.

Эвге вазифе

Багълайыджыларны бильмек.

Мешгъ.235